

Verbeterplan WML

**Opgesteld naar aanleiding van de
Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019**

Maastricht, mei 2021

Inhoud

Samenvatting Verbeterplan WML.....	3
Samenvattende tabel van de prestaties en streefcijfers van WML	6
Inleiding.....	9
Aansluiting met Verbeterplan 2015	9
Leeswijzer	10
1. De kwaliteit van het geleverde water	11
1.1. <i>Kwaliteitsbewaking</i>	11
1.2. <i>Normoverschrijdingen</i>	13
2. Klantenservice	16
2.1. <i>Klanttevredenheid</i>	16
2.3. <i>Druk in het distributienet</i>	18
3. Milieuaspecten van de drinkwatervoorziening.....	19
3.1. <i>Elektriciteitsverbruik</i>	19
3.2. <i>Reststoffen</i>	20
3.3. <i>Lek- en spuiverliezen</i>	21
3.4. <i>Duurzaamheid inkoopbeleid</i>	22
4. Kostenefficiëntie, onderzoek en ontwikkeling en investeringen	23
4.1. <i>Drinkwatertarief voor huishoudens</i>	23
4.2. <i>Vergelijking van de kosten op bedrijfsniveau</i>	24
4.3. <i>Gerealiseerde efficiëntieverbetering</i>	26
4.4. <i>Uitgaven onderzoek en ontwikkeling</i>	27
4.5. <i>Vermogensopbouw</i>	28
4.6. <i>Uitkeringen aan aandeelhouders</i>	30
4.7. <i>Investeringsopgave drinkwaterinfrastructuur</i>	31

Samenvatting Verbeterplan WML

Waterkwaliteit

- De waterkwaliteit bij WML voldoet in 2019 ruim aan de wettelijke norm, zijnde een waterkwaliteitsindex (WKI) van 1. WML maakt met betrekking tot haar ambities op gebied van waterkwaliteit een onderscheid tussen acuut gezondheidskundig en de overige parameters niet-acuut gezondheidskundig, bedrijfstechnisch en klantgericht. Voor acuut gezondheidskundig streeft WML – in lijn met de realisatiecijfers van de afgelopen jaren – naar optimaal drinkwater met een WKI-streefwaarde van 0,00. Voor de overige parameters hanteert WML een WKI-norm van < 0,10, ruim binnen de wettelijke norm van 1,00. Bij de WKI gezondheidskundig niet-acuut streeft WML in 2022 naar een streefscore van 0,011, wat een kleine verbetering is ten opzichte van realisatie 2019 (0,012). Deze WKI wordt bijna volledig bepaald door de nitraatwaarden in OPB de Beitel en IJzeren Kuilen. De wettelijke norm voor nitraat bedraagt 50 mg/l. WML hanteert uit voorzorg voor nitraat een interne norm van maximaal 40 mg/l. Het streven van WML is om de norm verder te verlagen naar 25 mg/l en onderzoekt de haalbaarheid hiervan langs een vijf sporen programma (minder emissie door bronaanpak, inzet betere bronnen, mengen, zuiveren en beïnvloeden/lobby).
- Voor de WKI bedrijfstechnisch streeft WML in 2022 naar een streefscore van 0,035, wat in lijn is met realisatie 2019 (0,034). Bepalende factoren zijn onder andere de zuurgraad en saturatie index. Deze factoren zijn moeilijk zelf te beïnvloeden en de komende jaren worden hier geen grote autonome veranderingen verwacht, waardoor de streefscore 2022 in lijn is met realisatie van 2019.
- Voor de WKI klantgericht streeft WML in 2022 naar een streefscore van 0,030, wat een verbetering is ten opzichte van 2019 (0,034). Hier is hardheid de bepalende factor en verschilt per locatie. De komende jaren wordt een kleine verbetering geprognosticeerd, maar een streefwaarde lager dan 0,030 is niet realistisch voor deze WKI.

Klantenservice

- Bij de rapportcijfers over de klantenservice streeft WML in 2022, net zoals in 2018 en 2015, naar een top 3 positie. Dit betekent voor een aantal activiteiten het behouden van het huidige dienstverleningsniveau, maar op een aantal aspecten/processen het verder verbeteren van onze dienstverlening. WML heeft in 2019 ten opzichte van 2015 op alle processen een verbetering gerealiseerd. WML scoort op alle activiteiten boven of conform het sectorgemiddelde.
- Op de activiteiten meteropname en facturering heeft WML de hoogste score in de sector. Naar aanleiding van de klantwaardering voor het verhelpen van storingen en onderhoud is een verbeterplan in uitvoering, met onder meer een verbeterde website voor storingsmeldingen en verbeterde communicatie/ informatie-voorziening tijdens en na afloop van geplande en ongeplande werkzaamheden aan ons leidingnet.
- Voor de algemene klanttevredenheid (is het rekenkundig gemiddelde van rapportcijfer voor tevredenheid per dienst) en de activiteiten verhelpen van storingen en onderhoud heeft WML in 2019 geen top 3 positie bereikt. Vanwege de uitdaging om het huidige niveau te handhaven, wordt voor een aantal activiteiten de scores van 2019 als streefwaarde aangehouden.
- Bij de algemene klanttevredenheid en de activiteiten 'verhelpen van storingen' en 'onderhoud' ligt het streefcijfer 2022 hoger dan de realisatie van 2019. Het is de verwachting dat de tevredenheid inzake verhelpen van storingen en onderhoud en dus ook de algemene tevredenheid zal gaan toenemen als gevolg van de implementatie van het verbeterplan, waarbij vooral de communicatie voor, tijdens en na werkzaamheden de aandacht zal krijgen.

- De realisatiecijfers van de geplande leveringsonderbreking per aansluiting (in minuten) laten de afgelopen jaren een redelijk constant beeld zien. De streefscore 2022 (6:15) is daarom in lijn met realisatie 2019 (06:13). Voor de ongeplande leveringsonderbreking die niet is veroorzaakt door derden (streefscore 2022 is 10:45) wordt een stijging ten opzichte van streefscore 2018 gehanteerd, dit is echter een daling ten opzichte van realisatie 2019. Door verder te optimaliseren in de saneringsstrategie van WML zal het aantal lekkages naar verwachting dalen. Echter, doordat het aantal afsluiters in het nieuwe leidingnet ook daalt, zullen meer huishoudens door een lekkage getroffen worden. Hierdoor zal in 2022 het totaal van de ongeplande leveringsonderbrekingen in vergelijking met streefscore 2018 stijgen. De streefscore 2022 is wel lager dan realisatie 2019. De streefwaarde voor ongeplande onderbrekingen is primair gebaseerd op verstoringen in de distributie van het drinkwater als gevolg van lekkages ad hoc reparaties aan het leidingnet. Echter, in 2019 is WML geconfronteerd met storingen in de productie installaties van Susteren en Herten, hierdoor hebben circa 40.000 klanten ruim een uur geen water ontvangen. Dit heeft geleid tot een additioneel OLM-effect in 2019 van ruim 4,5 minuut.
- De streefscore 2022 (480 kPa) voor de druk in het distributienet is iets lager dan de realisatie 2019 (496 kPa). Deze score is gebaseerd op simulaties van alle drukzones in de leidingnetmodellen van WML. Om de werkelijke gemiddelde druk bij de leveringspunten te kunnen bepalen, zou bij iedere aansluiting een drukmeting uitgevoerd moeten worden. Dit is niet uitvoerbaar. WML heeft in vergelijking met collega drinkwaterbedrijven een hogere druk vanwege de hoogteverschillen binnen het voorzieningsgebied. Als gevolg van de geografische structuur in Zuid-Limburg is sturing op een lagere druk dus vrijwel niet mogelijk. De aandacht is derhalve vooral gericht op de overige gebieden. De streefscore 2022 is iets lager dan realisatie 2019, omdat WML verwacht dat de gerichte inzet van druksensoren leidt tot gebruik van iets lagere druk.

Milieu

- De opgenomen streefscore 2022 voor energieverbruik in kWh/m³ geproduceerd is lager (= beter) dan de realisatie 2019. Het energieverbruik van WML is in 2019 licht gestegen. Deze stijging kent een directe relatie met de hogere afzet in de zomerperiode, waarbij de productiecapaciteit maximaal moest worden ingezet. Daarnaast leidt ook de versnelde inname van De Lange Vlieter, na een langdurige innamestop van het Maaswater, tot een energetisch ongunstige bedrijfsvoering en dus hoger energieverbruik. Verdere verduurzaming van WML's energievoorziening en beter inzicht krijgen in de energieconsumptie van installaties moet tot een betere aansturing en lager energieverbruik leiden. De streefscore 2022 voor het energieverbruik in kWh/m³ geproduceerd is daarom in vergelijking met de realisatie 2019 naar beneden bijgesteld naar 0,32 kWh/m³.
- De opgenomen streefscore 2022 voor energieverbruik in kWh/m³ gedistribueerd is hoger (= slechter) dan de realisatie 2019. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door een verschuiving vanuit productie. WML heeft door dashboards meer inzicht verkregen in het energieverbruik op locatie en is beter in staat de energiekosten toe te wijzen aan de juiste processen.
- Ook voor 2022 is het streven dat het percentage reststoffen dat wordt hergebruikt (nuttig toegepast) 100% bedraagt.
- De streefscore voor niet in rekening gebracht gebruik (NIRG), uitgedrukt als percentage in het net gebracht, wordt voor 2022 in vergelijking met 2019 licht naar beneden bijgesteld naar 7,0%. Het NIRG-verlies van WML is in 2019 met een realisatie van 7,2% relatief hoog voor Nederland, maar op basis van de ILI-berekening bedraagt het distributieverlies < 0,35, hetgeen volgens internationale standaarden een uitstekende waarde is. Een deel van het verlies is een gevolg van een toename van illegaal gebruik. In 2020 heeft WML geïnvesteerd in een fraude coördinator om dit verlies te beperken. Op grond hiervan heeft WML de ambitie om het NIRG-verlies in 2022 terug te brengen naar maximaal 7,0%. De

streefscore 2022 voor niet in rekening gebracht gebruik (NIRG), uitgedrukt m³ per km leiding per dag, is gelijk aan realisatie 2019 (1,8 m³ per km leiding per dag).

Financiën & Efficiency

Elk jaar maakt WML een meerjarennota waarin vijf opeenvolgende planjaren in detail worden uitgewerkt qua financiële prestaties. Alle streefscores 2022 in deze rubriek zijn gebaseerd op deze meerjarennota (Meerjarennota 2021) en worden afgezet tegen de realisatie 2019. In deze meerjarennota is rekening gehouden met de effecten van het herijkte financieel beleid.

Door meerdere veranderingen in de kapitaalmarkt zijn het speelveld en de spelregels voor drinkwaterbedrijven in korte tijd sterk veranderd en is er een einde gekomen aan een lange periode waarin onder andere WML optimale financierbaarheid genoot. Door de veranderingen is de financierbaarheid van WML in het algemeen en in het bijzonder de financierbaarheid van de voorziene noodzakelijke investeringen voor de komende jaren een knelpunt geworden. Wijziging van zowel het financieel beleid als de stand van bepaalde ratio's was noodzakelijk. Middels het herijkte financieel beleid kan WML de noodzakelijke verbeteringen realiseren en kan zij de financierbaarheid veiligstellen. Dit heeft wel gevolgen voor een aantal financiële ratio's en kengetallen.

- De afschrijvingskosten per aansluiting stijgen in vergelijking met 2019 als gevolg van een verkorting van afschrijvingstermijnen. Onderdeel van de herijking van het financieel beleid is het corrigeren van afschrijvingstermijnen naar de in de drinkwatersector gebruikelijke termijnen. In afstemming met de accountant Deloitte zijn enkele afschrijvingstermijnen verkort.
- De operationele kosten per aansluiting stijgen als gevolg van herijken financieel beleid. Een van de financiële administratieve wijzigingen in de herijking van het financieel beleid is het beëindigen van het activeren van indirecte uren. Hierdoor vindt een verschuiving plaats van investeringen naar exploitatiekosten. In de streefscore voor de operationele kosten is tevens rekening gehouden met gerichte kostenbesparingen en aanvullende efficiency maatregelen.
- De vermogenskosten per aansluiting dalen vooral door lagere rentekosten. De stijging in de provinciale belastingen wordt veroorzaakt door afronding (streefscore is niet afgerond € 1,50 per aansluiting).
- Ook de streefcijfers 2022 voor het balanstotaal, eigen vermogen en solvabiliteit zijn afgeleid van de Meerjarennota 2021. Daarbij is het balanstotaal gecorrigeerd voor niet wettelijke activa en liquide middelen. Er wordt door WML geen dividend uitgekeerd aan haar aandeelhouders.
- De streefscore 2022 voor de kosten met betrekking tot onderzoek en ontwikkeling is in lijn met de realisatie 2019.
- WML maakt ook elk jaar een Masterplan (MP) waarin op het gebied van investeringen eveneens vijf jaar vooruit wordt gekeken. De streefscores 2022, welke uitgedrukt worden als percentage van het totaal, zijn gebaseerd op dit masterplan. De komende jaren wordt de aanleg van een aantal transportleidingen voorzien. Hierdoor stijgt het aandeel investeringen uitbreiding leidingnet in 2022 en daalt automatisch het aandeel van de overige investeringen in 2022. Als gevolg van de tijdelijke hogere investeringen bij 'uitbreiding leidingnet', dalen de investeringen bij 'vervanging leidingnet' in 2022 om binnen de investeringskaders te blijven. Deze bijstelling is ook terug te zien in de streefwaarden met betrekking tot gesaneerd leidingnet. De prognose 10-jaar gemiddelde sanering wordt wel aangehouden (1,25%).

Samenvattende tabel van de prestaties en streefcijfers van WML

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
1. De kwaliteit van het geleverde water						
1.1a WKI Acute gezondheidskundige parametergroep	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	Continuering en streefwaarde moet voor deze indicator altijd 0,00 zijn
1.1b WKI niet-acute gezondheidskundige parametergroep	0,016	0,015	n.v.t.	0,012	0,011	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1
1.1c WKI bedrijfstechnische parametergroep	0,035	0,026	n.v.t.	0,034	0,035	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1
1.1d WKI klantgerichte parametergroep	0,029	0,038	n.v.t.	0,034	0,030	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1
1.2a Normoverschrijding Gezondheidskundig acuut (%)	n.v.t.	0,07	0,000	0,000	0,000	Continuering
1.2b Normoverschrijding Gezondheidskundig niet-acuut (%)	n.v.t.	0,000	0,000	0,000	0,000	Continuering
1.2c Normoverschrijding Bedrijfstechnisch (%)	n.v.t.	0,040	0,020	0,131	0,110	Continuering
1.2d Normoverschrijding Klantgericht (%)	n.v.t.	0,050	0,030	0,089	0,050	Continuering
2. Klantenservice						
2.1a Rapportcijfer klanttevredenheid	7,8	7,8	7,8	7,9	8,0	Doelstelling top 3 drinkwatersector
2.1b Rapportcijfer Verhelpen van storingen	7,7	7,3	7,5	7,4	7,7	WML streeft naar een verbetering voor deze indicator
2.1c Rapportcijfer Onderhoud	7,6	7,6	7,6	7,7	7,9	WML streeft naar een verbetering
2.1d Rapportcijfer Verhuizing/ klantmutaties	7,7	7,9	8,0	8,2	8,2	Handhaven top 3 score binnen sector
2.1e Rapportcijfer Meteropname	8,2	8,2	8,2	8,4	8,4	Handhaven top 3 score binnen sector
2.1f Rapportcijfer Facturering	7,8	7,9	7,9	8,0	8,0	Handhaven top 3 score binnen sector
2.2a leveringsonderbreking (mm:ss) door onderhoud per aansluiting totaal	08:08	07:45	09:30	06:13	06:15	Handhaven van huidige score

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
2.2b leveringsonderbreking (mm:ss) door storingen per aansluiting totaal	08:46	08:43	09:00	13:16	10:45	Daling door lager aantal lekkages.
2.2c Leveringsonderbreking totaal (mm:ss)	16:54	16:28	18:30	19:29	17:00	Daling door lager aantal lekkages
2.2d Leveringsonderbreking door storingen veroorzaakt door derden (mm:ss)	00:30	00:32	00:30	00:47	1:00	Stijging door toename in werkzaamheden ondergrond
2.3 Gemiddelde druk bij leveringspunt (kPa)	400	400	400	496	480	Handhaven
3. Milieuaspecten van de drinkwatervoorziening						
3.1a Elektriciteitsverbruik in kWh/m ³ geproduceerd drinkwater	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,34	0,32	Daling door verschuiving naar distributie (beter inzicht)
3.1b Elektriciteitsgebruik distributieproces per m ³ distributie-input (kWh/m ³)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,27	0,28	Stijging door verschuiving vanuit productie
3.2 Reststoffen nuttig toegepast (%)	100%	100%	100%	100%	100%	Continuering (maximale score)
3.3a NIRG als % in net gebracht	5,5%	6,2%	6,8%	7,2%	7%	Daling door aantal maatregelen
3.3b NIRG als m ³ per km leiding per dag	1,3	1,5	1,6	1,8	1,8	Lichte daling, maar door afronding is deze niet zichtbaar
4. Kostenefficiëntie, onderzoek en ontwikkeling en investeringen						
4.1 Drinkwatertarief gemiddeld gezin (€/m ³)	€ 1,59	€ 1,60	n.v.t.	€ 1,47	€ 1,69	Zie toelichting individuele posten
4.2a Totale kosten per aansluiting	€ 192	€ 192	€ 189	€ 175	€ 200	Zie toelichting individuele posten
4.2b Totale kosten per afgeleverde m ³	€ 1,45	€ 1,45	n.v.t.	€ 1,35	€ 1,58	Zie toelichting individuele posten
4.2c Belastingen	€ 1	€ 2	€ 1	€ 1	€ 2	Continuëren (stijging door afronding)
4.2d Afschrijvingen	€ 50	€ 50	€ 52	€ 49	€ 61	Stijging door verkorten afschrijvingstermijnen
4.2e Operationele kosten	€ 98	€ 103	€ 105	€ 99	€ 114	Stijging door niet meer activeren indirecte uren
4.2f Vermogenskosten	€ 42	€ 38	€ 30	€ 26	€ 23	Daling door lagere rentekosten
4.3a Nominale drinkwaterkosten (€) per admin. aansluiting excl.	€ 191	€ 190	n.v.t.	€ 173	€ 199	Zie eerdere toelichtingen

kostprijsverhogende belastingen						
4.3b Reële kosten (€) per admin. aansluiting excl. kostprijsverhogende belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 157	€ 172	Zie eerdere toelichtingen
4.4a Uitgaven aan O&O totaal (€1.000)	€ 864	€ 1.686	€ 1.750	€ 1.794	€ 1.787	Handhaven
4.4b Uitgaven aan O&O (€) als % opbrengst drinkwatertaken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,8%	1,6%	Daling door stijging opbrengsten drinkwatertaken
Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
4.5a Balanstotaal (€ mld)	€ 0,547	€ 0,566	€ 0,592	€ 0,575	€ 0,552	Daling door eenmalige correctie activa in balans
4.5b Eigen vermogen (€ mln)	€ 157,9	€ 186,0	€ 204,0	€ 202,7	€ 186,7	Daling door eenmalige correctie activa in balans
4.5c Solvabiliteit (%)	28,9%	32,9%	33,6%	35,3%	33,8%	Daling door eenmalige correctie activa in balans
4.6a Uitgekeerd dividend (€1.000)	0	0	0	0	0	Niet van toepassing
4.6b Uitgekeerd dividend als aandeel van de winst (%)	0	0	0	0	0	Niet van toepassing
4.6c Uitgekeerd dividend als aandeel van de opbrengst (%)	0	0	0	0	0	Niet van toepassing
4.7a Investeringsvervanging productiemiddelen (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	20,4%	14,1%	Op basis van MP 2021
4.7b Investeringsuitbreiding productiemiddelen (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7,6%	6,3%	Op basis van MP 2021
4.7c Investeringsuitbreiding leidingnet (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	6,6%	24,1%	Op basis van MP 2021 (toename door aanleg TL projecten)
4.7d Investeringsvervanging leidingnet (%)	n.v.t.	63,0%	50,0%	50,4%	42,5%	Op basis van MP 2021
4.7e Investerings ICT en overig (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	14,9%	13,0%	Op basis van MP 2021
4.7f Gesaneerd leidingnet (%)	0,7%	1,1%	n.v.t.	1,3%	1,1%	Op basis van MP 2021
4.7g Gesaneerd leidingnet (Km)	65	101	n.v.t.	114,8	95	Op basis van MP 2021
4.7h Prognose 10-jaar gemiddelde sanering (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,25%	1,25%	Op basis van MP 2021

Inleiding

Het Verbeterplan van WML is gebaseerd op de prestatievergelijking van de drinkwatersector zoals gerapporteerd in de Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019, die op 18 december 2020 door de minister van IenW naar de Tweede Kamer is gestuurd. De daarin weergegeven prestaties zijn het uitgangspunt voor de voorgenomen verbeteringen en de hieruit voortvloeiende streefcijfers 2022, het eerstvolgende moment van prestatievergelijking. De prestatievergelijking is uitgevoerd op grond van artikel 43 van de Drinkwaterwet en volgens het bepaalde in het Protocol Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019. Het Verbeterplan is opgesteld op grond van artikel 44 lid 1 van de Drinkwaterwet:

“De eigenaar van een drinkwaterbedrijf maakt binnen zes maanden na het uitbrengen van een verslag als bedoeld in artikel 43, eerste lid¹, de voornemens ter verbetering van de prestaties van zijn drinkwaterbedrijf, alsmede de termijn of termijnen waarbinnen deze gerealiseerd zullen worden, schriftelijk kenbaar aan Onze Minister.”

De prestatievergelijking is opgebouwd uit vier thema's die de belangrijkste resultaatgebieden van de drinkwaterbedrijven representeren:

1. de kwaliteit van het geleverde water
2. klantenservice
3. milieuaspecten van de drinkwatervoorziening
4. kostenefficiëntie, onderzoek en ontwikkeling en investeringen

De drinkwaterbedrijven gebruiken de prestatievergelijking als actief instrument om aspecten te identificeren waarop ze hun bedrijfsvoering verder kunnen optimaliseren. De prestatievergelijking is daarmee de basis voor het Verbeterplan. Daarbij is van belang dat rekening wordt gehouden met, c.q. recht gedaan wordt aan, de specifieke kenmerken van de onderscheidenlijke drinkwaterbedrijven.

WML geeft in het Verbeterplan namens de eigenaren van het bedrijf weer wat de voornemens ter verbetering van de prestaties zijn. Ingevolge artikel 44 lid 2 informeert de Minister de beide Kamers der Staten-Generaal over deze voornemens.

Aansluiting met Verbeterplan 2015

De prestatievergelijking die volgens de reguliere driejaarlijkse periodiciteit in 2018 uitgevoerd zou worden is door de minister van IenW een jaar uitgesteld naar aanleiding van de evaluatie van hoofdstuk V van de Drinkwaterwet. Daaruit bleek dat het wenselijk was om een aantal indicatoren toe te voegen aan de prestatievergelijking. Consequentie van dit uitstel is dat er geen aansluiting en/of vergelijking kan worden gemaakt tussen de streefwaarden (2018) die in het voorgaande Verbeterplan zijn vermeld en de realisatie daarvan, aangezien de realisatie is gemeten over het jaar 2019.

---

¹ DWW art 43.1: De met de uitvoering van de prestatievergelijking belaste instantie draagt er zorg voor dat uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar, waarin een prestatievergelijking is uitgevoerd, een verslag houdende de resultaten van die prestatievergelijking is opgesteld ten behoeve van de eigenaren van drinkwaterbedrijven en aan hen wordt toegezonden.

Het Protocol Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019 en de rapportage Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019 zijn gewijzigd ten opzichte van het protocol en de prestatievergelijking van 2015. Een aantal indicatoren die in 2015 zijn gepresenteerd en waarvoor toekomstige streefwaarden zijn gerapporteerd in het Verbeterplan 2015 komt niet terug in de prestatievergelijking 2019. Een aantal andere indicatoren uit de prestatievergelijking 2019 worden voor het eerst gepresenteerd. Omdat voor de eerder gepresenteerde indicatoren geen nieuwe waarden zijn vastgesteld en voor de nieuwe indicatoren eerder geen waarden zijn gemeten, is volledige aansluiting tussen het Verbeterplan 2015 en het Verbeterplan 2019 niet mogelijk. In het Verbeterplan 2019 is het rapport Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019 als uitgangspunt genomen voor de presentatie van de realisatie en de streefwaarden van indicatoren.

Leeswijzer

In het Verbeterplan wordt per prestatie-indicator weergegeven:

- Betreffende figuur uit het rapport Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019
- Tabel die inzicht geeft in:
  - prestatie van WML in 2012 (Water in Zicht 2012)
  - prestatie van WML in 2015 (Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2015)
  - streefprestatie van WML in 2018 (Verbeterplan 2015)
  - prestatie van WML in 2019 (Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2019)
  - streefprestatie van WML in 2022
  - toelichting op acties om streefprestatie te behalen

Voor de methodiek en achtergronden van de weergegeven prestaties 2012, 2015 en 2019 wordt verwezen naar de rapporten Water in Zicht 2012 en Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2015 en 2019.

1. De kwaliteit van het geleverde water

Binnen dit thema worden de drinkwaterbedrijven vergeleken op twee aspecten:

- Kwaliteitsbewaking: kwaliteit van het drinkwater bij het verlaten van het pompstation.
- Normoverschrijdingen: kwaliteit van het drinkwater in het distributiegebied

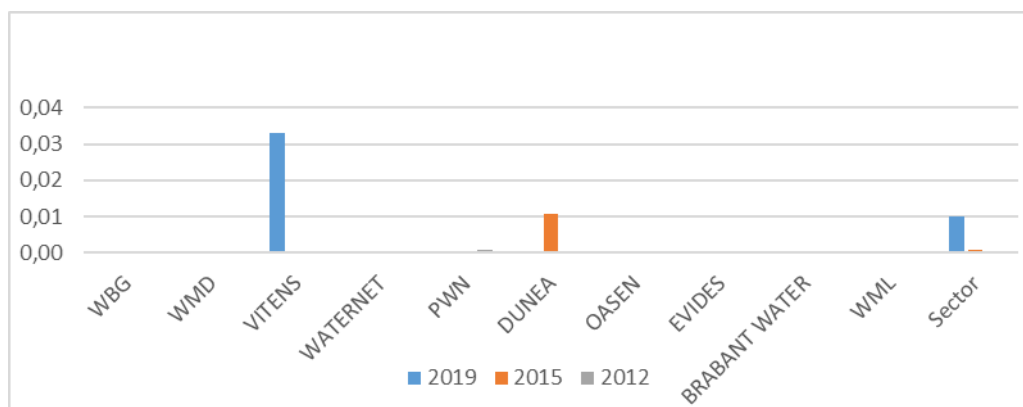
1.1. Kwaliteitsbewaking

Om de kwaliteit van het drinkwater te bewaken voert elk drinkwaterbedrijf jaarlijks een met de ILT afgestemd meetprogramma uit gebaseerd op het Drinkwaterbesluit. Voor het aspect kwaliteitsbewaking wordt voor de 4 parametergroepen zoals onderscheiden in bijlage 6 van de Drinkwaterregeling een waterkwaliteitsindex (WKI) vastgesteld:

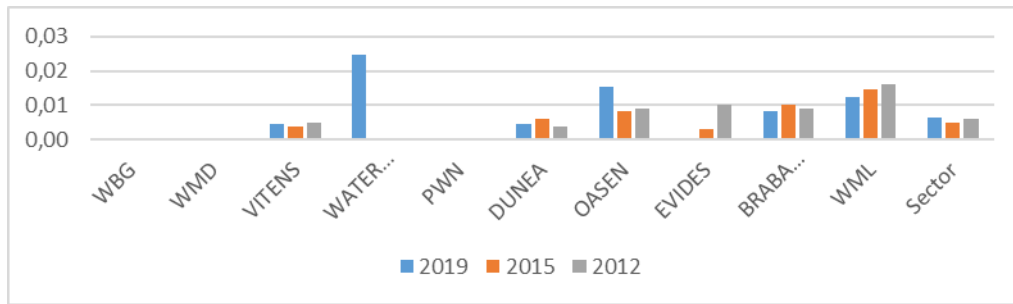
- gezondheidkundige parameters 'acuut': bacteriën die direct effect kunnen hebben op de gezondheid,
- gezondheidkundige parameters 'niet-acuut': chemische stoffen die invloed kunnen hebben op de gezondheid van iemand die er langdurig of op grote schaal aan wordt blootgesteld,
- bedrijfstechnische parameters: gegevens die drinkwaterbedrijven meten om een goede bedrijfsvoering te waarborgen,
- klantgerichte parameters: aspecten van het drinkwater die uit esthetisch oogpunt onwenselijk zijn, bijvoorbeeld kleur en hardheid. Deze parameters hebben, net als bedrijfstechnische parameters, geen gezondheidsrisico's.

In de Prestatievergelijking drinkwaterbedrijven 2015 is de WKI niet gerapporteerd. De drinkwaterbedrijven hebben voor deze indicator derhalve geen streefscore in het Verbeterplan 2015 vastgelegd.

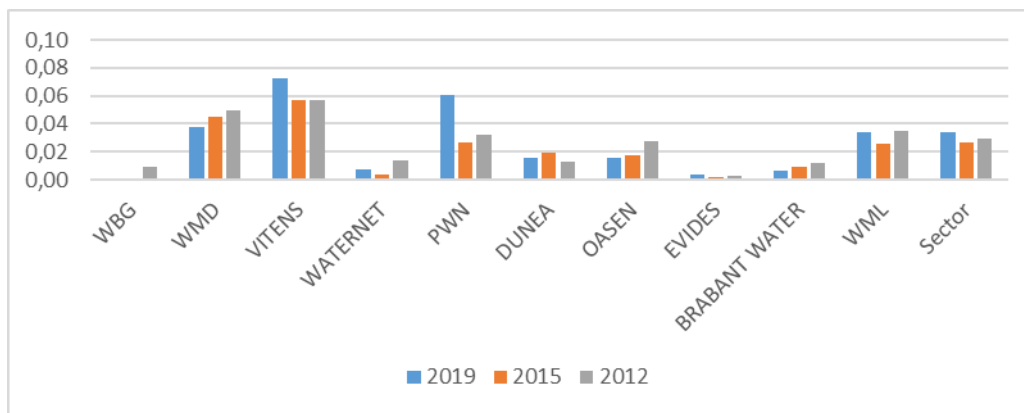
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.1 WKI Acute gezondheidkundige parametergroep*

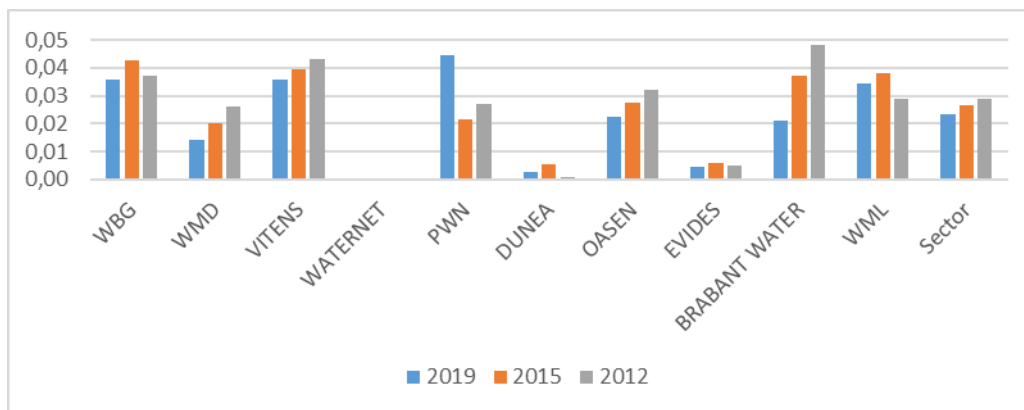
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.2 WKI niet-acute gezondheidskundige parametergroep*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.3 WKI bedrijfstechnische parametergroep*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.4 WKI klantgerichte parametergroep*

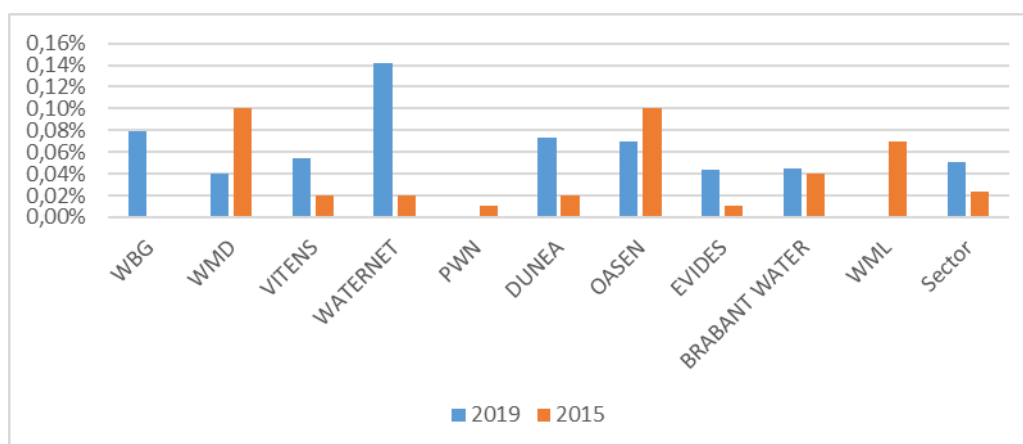
Toelichting prestatie Kwaliteitsbewaking

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. WKI Acute gezondheidskundige parametergroep	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	Continuering en streefwaarde moet voor deze indicator altijd 0,00 zijn
b. WKI niet-acute gezondheidskundige parametergroep	0,016	0,015	n.v.t.	0,012	0,011	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1
c. WKI bedrijfstechnische parametergroep	0,035	0,026	n.v.t.	0,034	0,035	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1
d. WKI klantgerichte parametergroep	0,029	0,038	n.v.t.	0,034	0,030	Continuering en streefscore valt ruim binnen de wettelijke norm van 1

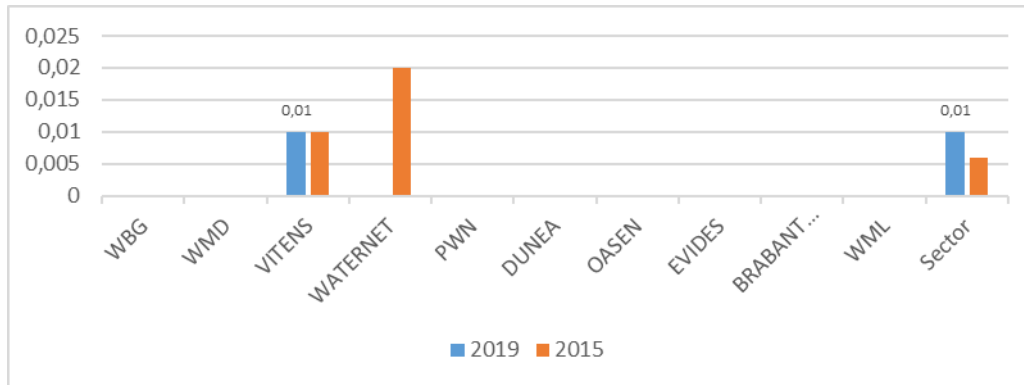
1.2. Normoverschrijdingen

Het percentage metingen waarbij een normoverschrijding is gemeten, wordt gepresenteerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gezondheidskundige parameters (acuut), gezondheidskundige parameters (niet-acuut), bedrijfstechnische parameters en klantgerichte parameters.

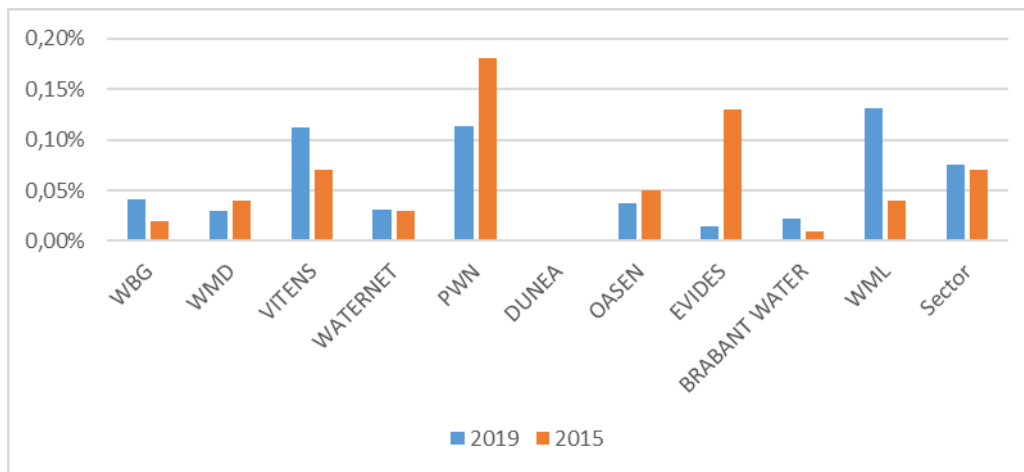
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.5* percentage normoverschrijdingen acuut gezondheidskundige parameters

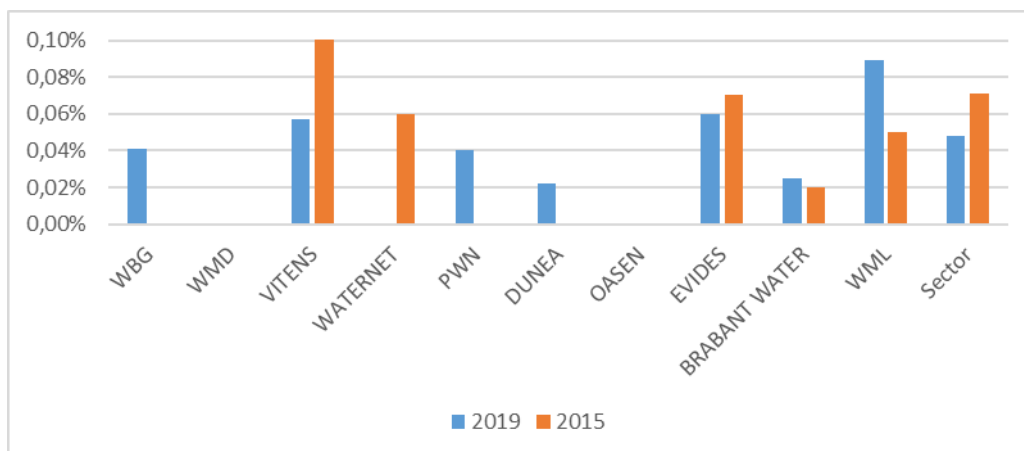
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.6* percentage normoverschrijdingen niet-acute gezondheidskundige parameters

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.7* percentage normoverschrijdingen bedrijfstechnische parameters

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 2.8* percentage normoverschrijdingen klantgerichte parameters

Toelichting prestatie Normoverschrijdingen

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Gezondheidkundig acuut (%)	n.v.t.	0,07	0,000	0,000	0,000	Continuering
b. Gezondheidkundig niet-acuut (%)	n.v.t.	0,000	0,000	0,000	0,000	Continuering
c. Bedrijfstechnisch (%)	n.v.t.	0,040	0,020	0,131	0,110	Continuering
d. Klantgericht (%)	n.v.t.	0,050	0,030	0,089	0,050	Continuering

2. Klantenservice

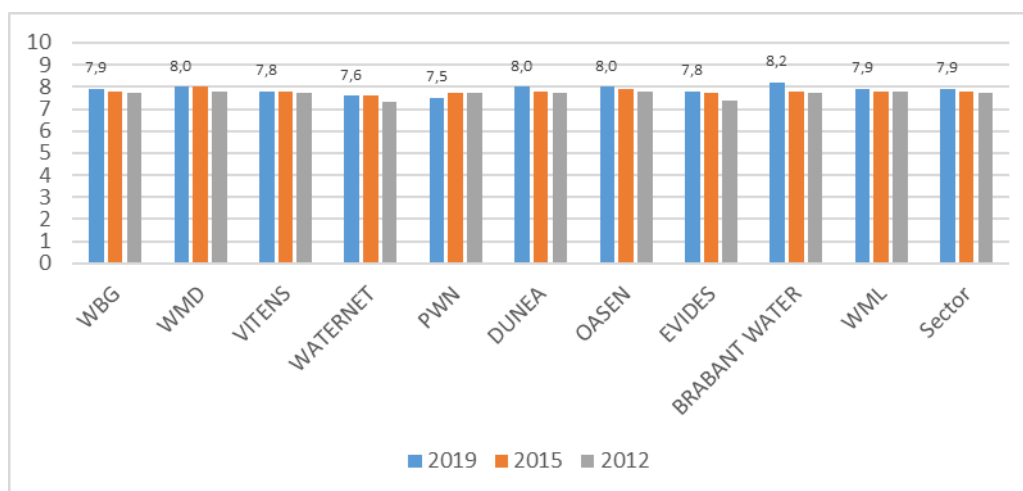
De vergelijking van de drinkwaterbedrijven op het gebied van klantenservice richt zich op drie onderwerpen:

- klanttevredenheid
- leveringsonderbrekingen
- druk in het distributienet.

2.1. Klanttevredenheid

Het rekenkundig gemiddelde van het rapportcijfer voor tevredenheid per dienst wordt weergegeven.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 3.1 klanttevredenheid in rapportcijfers*

Toelichting prestatie Klanttevredenheid

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Rapportcijfer klanttevredenheid	7,8	7,8	7,8	7,9	8,0	Doelstelling top 3 score binnen de Nederlandse drinkwatersector
b. Rapportcijfer Verhelpen van storingen	7,7	7,3	7,5	7,4	7,7	WML streeft naar een verbetering voor deze indicator
c. Rapportcijfer Onderhoud	7,6	7,6	7,6	7,7	7,9	WML streeft naar een verbetering voor deze indicator
d. Rapportcijfer Verhuizing/ klantmutaties	7,7	7,9	8,0	8,2	8,2	Handhaven top 3 score binnen sector
e. Rapportcijfer	8,2	8,2	8,2	8,4	8,4	Handhaven top 3

Meteropname						score binnen sector
f. Rapportcijfer Facturering	7,8	7,9	7,9	8,0	8,0	Handhaven top 3 score binnen sector

2.2. Leveringsonderbrekingen

De onderbrekingsduur als gevolg van storingen en als gevolg van onderhoud wordt separaat weergegeven in aantallen minuten per administratieve aansluiting. Bij storingen wordt aangegeven het aandeel hiervan dat werd veroorzaakt door derden.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 3.2 gemiddelde leveringsonderbreking per administratieve aansluiting per jaar in minuten en seconden*

Drinkwaterbedrijf	onderbreking door onderhoud			onderbreking door storingen			Totaal onderbrekingen			aandeel storingen veroorzaakt door derden		
	2012	2015	2019	2012	2015	2019	2012	2015	2019	2012	2015	2019
WBG	08:45	10:49	10:33	08:34	05:21	06:01	17:19	16:10	16:34	00:53	01:12	00:45
WMD	10:28	10:06	06:34	12:17	06:28	07:36	22:45	16:34	14:10	00:17	00:39	00:08
VITENS	04:29	05:23	04:58	05:37	08:28	15:06	10:06	13:51	20:04	00:48	01:07	01:18
WATERNET	08:39	14:38	09:14	01:38	03:10	04:00	10:17	17:48	13:14	00:20	00:51	00:40
PWN	11:52	10:16	13:52	04:38	06:39	07:47	16:30	16:55	21:39	01:06	01:22	01:43
DUNEA	17:23	9:58	05:56	02:24	01:26	02:44	19:47	11:24	8:40	00:37	00:07	00:01
OASEN	13:49	13:29	18:21	07:47	03:21	04:34	21:36	16:50	22:55	00:49	00:50	01:32
EVIDES	09:48	11:31	16:44	07:18	05:07	05:34	17:06	16:38	22:18	00:36	00:31	00:54
BRABANT WATER	14:13	9:50	11:32	05:01	07:58	03:54	19:14	17:48	15:26	00:56	00:39	00:29
WML	08:08	07:45	06:13	08:46	08:43	13:16	16:54	16:28	19:29	00:30	00:32	00:47
Sector	09:30	09:01	09:33	05:57	06:33	08:46	15:27	15:34	18:19	00:46	00:50	00:57

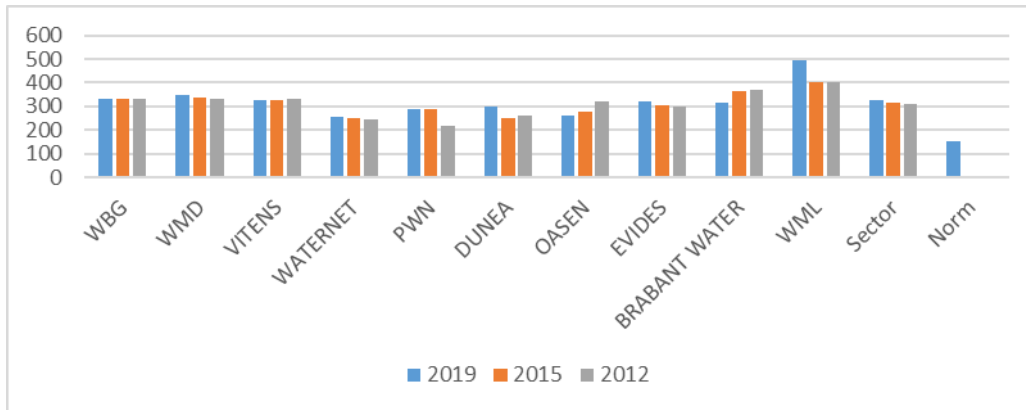
Toelichting prestatie Leveringsonderbrekingen

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. leveringsonderbreking (mm:ss) door onderhoud per aansluiting totaal	08:08	07:45	09:30	06:13	06:15	Handhaven van huidige score
b. leveringsonderbreking (mm:ss) door storingen per aansluiting totaal	08:46	08:43	09:00	13:16	10:45	Daling door lager aantal lekkages
c. Leveringsonderbreking totaal (mm:ss)	16:54	16:28	18:30	19:29	17:00	Daling door lager aantal lekkages
d. Leveringsonderbreking door storingen veroorzaakt door derden (mm:ss)	00:30	00:32	00:30	00:47	1:00	Stijging door toename in werkzaamheden ondergrond

2.3. Druk in het distributienet

De druk in het distributienet wordt weergegeven als de gemiddelde druk bij het leveringspunt in kPa.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 3.3 Druk in het distributienet 2012-2019 in kPa*

Toelichting prestatie Druk in het distributienet

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
Gemiddelde druk bij leveringspunt (kPa)	400	400	400	496	480	Handhaven

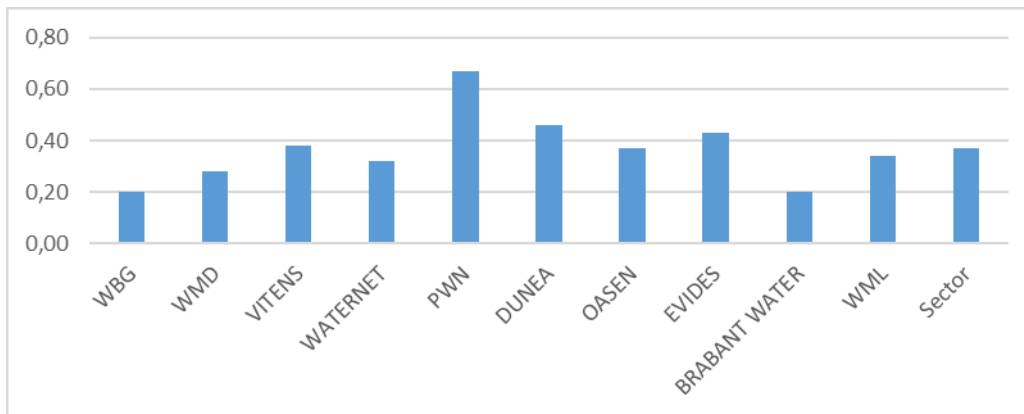
3. Milieuaspecten van de drinkwatervoorziening

3.1. Elektriciteitsverbruik

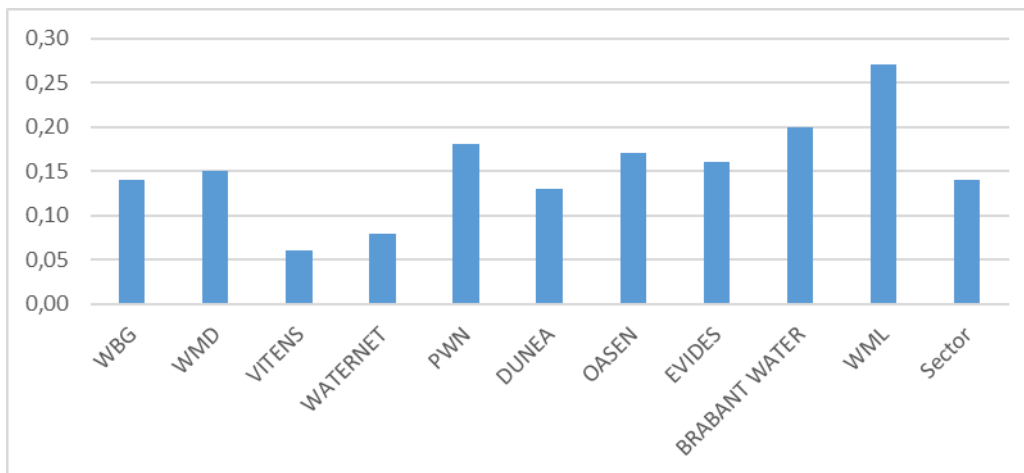
Het elektriciteitsverbruik wordt weergegeven:

- in het productieproces in kWh per m³ geproduceerd
- in het distributieproces in kWh per m³ distributie-input

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 4.1 Elektriciteitsgebruik productieproces 2019 per m³ geproduceerd (kWh/m³)*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 4.2 Elektriciteitsgebruik distributieproces 2019 per m³ distributie-input (kWh/m³)*

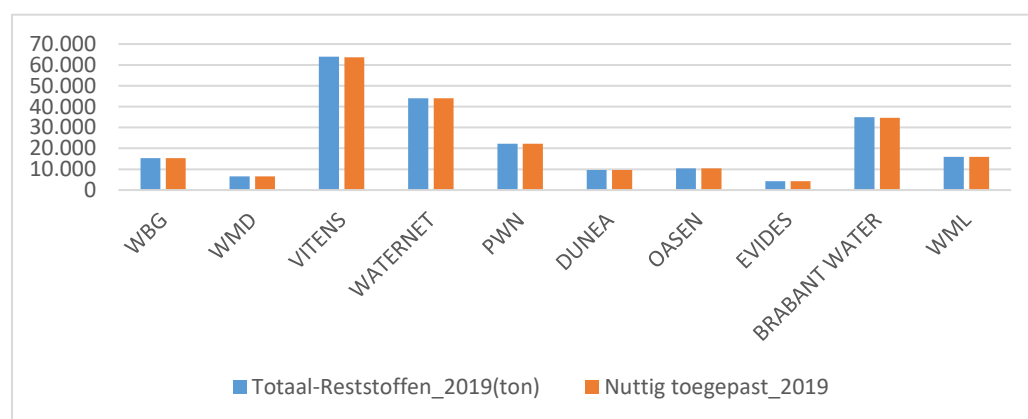
Toelichting prestatie Elektriciteitsverbruik

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Elektriciteitsgebruik productieproces per m3 geproduceerd (kWh/m ³)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,34	0,32	Daling door verschuiving naar distributie (beter inzicht)
b. Elektriciteitsgebruik distributieproces per m3 distributie-input (kWh/m ³)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,27	0,28	Stijging door verschuiving vanuit productie

3.2. Reststoffen

De hoeveelheid en het aandeel nuttig toegepaste reststoffen worden weergegeven.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 4.3 reststoffen 2019; totaal en nuttig toegepast (ton)*

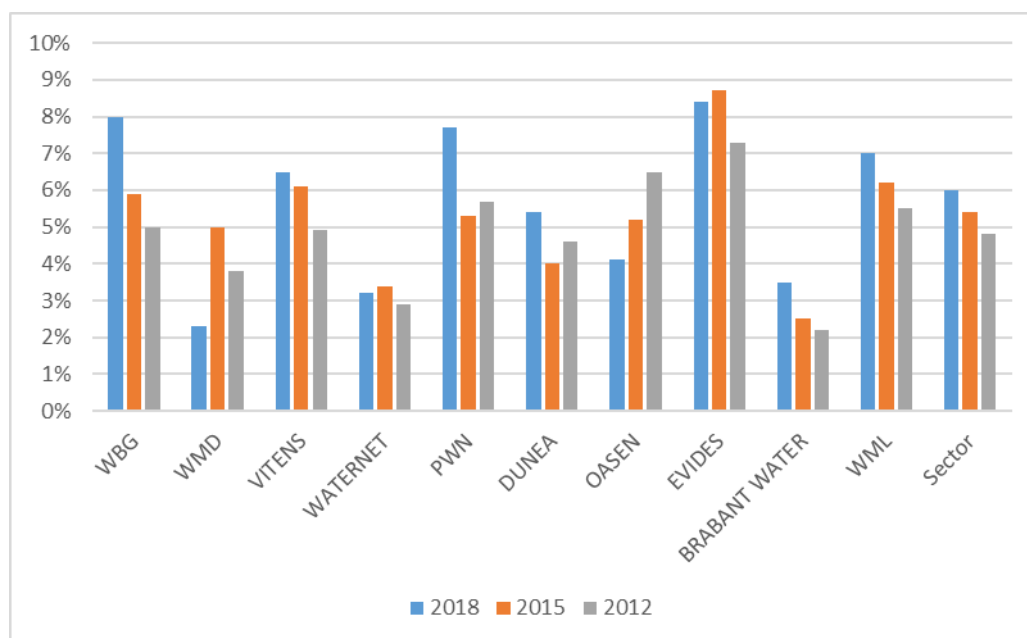
Toelichting prestatie Reststoffen

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
Reststoffen nuttig toegepast (%)	100%	100%	100%	100%	100%	Continuering (maximale score)

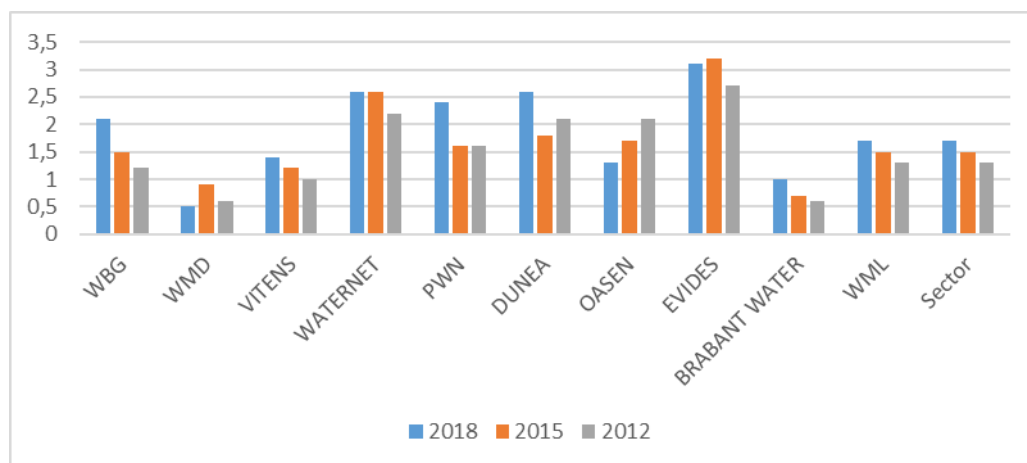
3.3. Lek- en spuisverliezen

Het niet in rekening gebracht gebruik wordt weergegeven op basis van het procentueel aandeel van in het net gebracht drinkwater en in m³ per km leiding per dag.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 4.4 NIRG als percentage van de drinkwaterafgifte aan het net 2012-2018*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 4.5 NIRG per kilometer leiding (m³/km/dag) 2012-2018*

Toelichting prestatie Lek- en spuisverliezen/niet in rekening gebracht gebruik (NIRG)

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. NIRG als % in net gebracht	5,5%	6,2%	6,8%	7,2%	7%	Daling door aantal maatregelen
b. NIRG als m ³ per km leiding per dag	1,3	1,5	1,6	1,8	1,8	Lichte daling, maar door afronding is deze niet zichtbaar

3.4. Duurzaamheid inkoopbeleid

De resultaten met betrekking tot duurzaam inkoopbeleid worden kwalitatief beschreven.

Toelichting prestatie Duurzaamheid inkoopbeleid

Streven 2018	Beschrijving realisatie 2019	Streven 2022
Continueren van realisatie 2015	WML heeft maatschappelijk verantwoord inkopen opgenomen in haar inkoopbeleid. WML neemt bij inkopen de sociale, ecologische en economische aspecten in acht. Deze aspecten zijn doorvertaald naar specifieke MVI thema's (Klimaatbewust, biobased en circulair inkopen). Ook kan WML de internationale sociale voorwaarden opnemen als uitvoeringseis. WML wil ook dat inkopen een social return opleveren en bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN.	Continueren huidig inkoopbeleid met daarin aandacht voor maatschappelijk verantwoord inkopen.

4. Kostenefficiëntie, onderzoek en ontwikkeling en investeringen

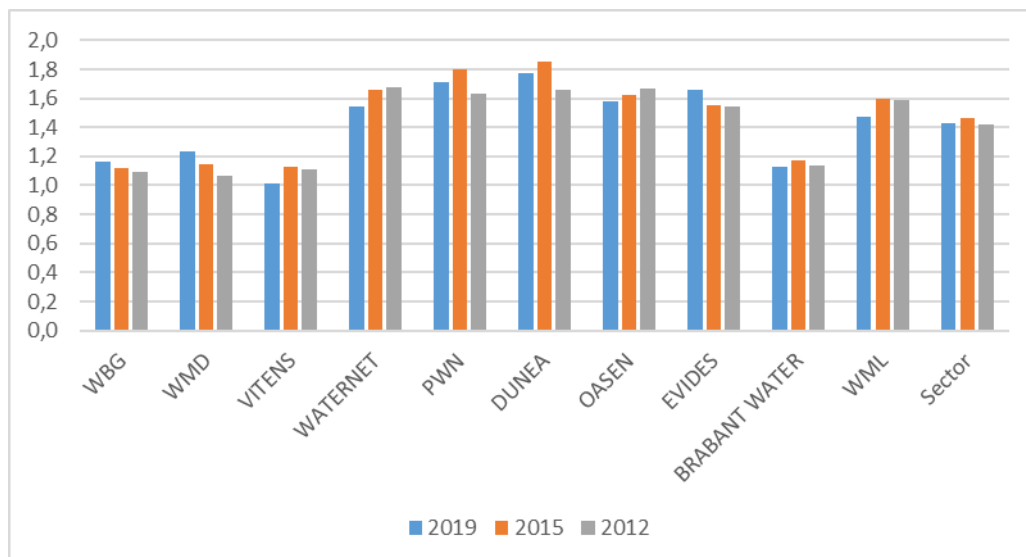
De vergelijking van de drinkwaterbedrijven op het gebied van de financiële prestaties richt zich op de volgende aspecten

- Drinkwatertarief voor huishoudens,
- Vergelijking van de kosten op bedrijfsniveau,
- Verklarende factoren voor kostenverschillen (niet opgenomen in Verbeterplan)
- Gerealiseerde efficiëntieverbetering,
- Uitgaven onderzoek & ontwikkeling,
- Vermogensopbouw,
- Uitkeringen aan aandeelhouders,
- Investeringsopgave drinkwaterinfrastructuur.

4.1. Drinkwatertarief voor huishoudens

Het drinkwatertarief wordt weergegeven als het totaaltarief inclusief kostprijsverhogende belastingen, maar exclusief verbruiksbelastingen, voor een gemiddeld gezin met een drinkwatergebruik van 100m³ per jaar.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.1 Integraal drinkwatertarief voor een gemiddeld gezin (€ per 100 m³/jr)*

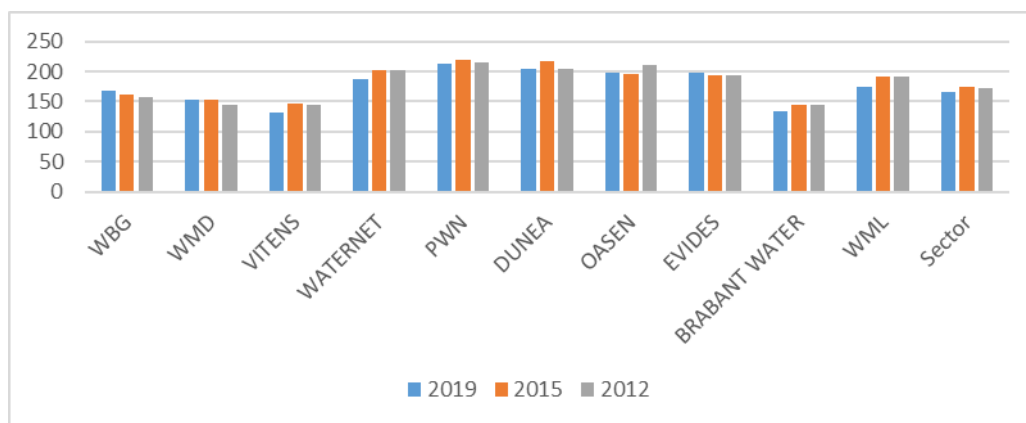
Toelichting prestatie Drinkwatertarief

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
Drinkwatertarief gemiddeld gezin (€ per m ³)	€ 1,59	€ 1,60	n.v.t.	€ 1,47	€ 1,69	Drinkwatertarief stijgt als gevolg van uitgangspunten herijkt financieel beleid

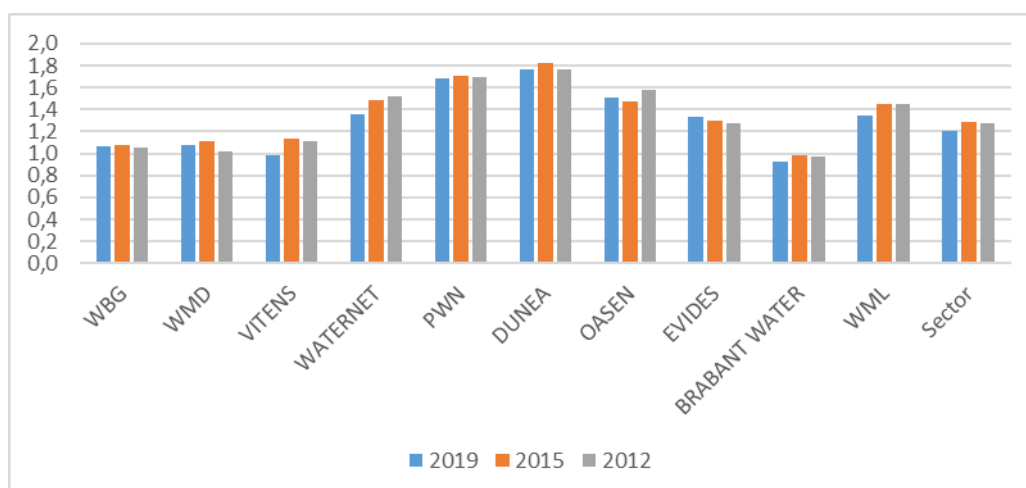
4.2. Vergelijking van de kosten op bedrijfsniveau

De kosten per administratieve aansluiting en per afgeleverde m³ worden weergegeven

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.2 Totale drinkwaterkosten per administratieve aansluiting*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.3 Totale drinkwaterkosten per afgeleverde m³ (€/m³)*

Prestatievergelijking 2019 kostensoort per afgeleverde m³ (geen tabelnummer/-naam):

bedrijf	Belastingen	Afschrijvingen	Operationele kosten	Vermogenskosten
WBG	0,03	0,19	0,75	0,10
WMD	0,01	0,25	0,73	0,09
Vitens	0,02	0,27	0,57	0,12
Waterne t	0,01	0,31	1,06	-0,02
PWN	0,01	0,36	1,12	0,19
Dunea	0,17	0,41	1,02	0,17
Oasen	0,12	0,32	0,91	0,17
Evides	0,07	0,39	0,70	0,18
Brabant Water	0,02	0,18	0,65	0,08
WML	0,01	0,38	0,77	0,20
Sector	0,04	0,30	0,75	0,13

Toelichting prestatie Vergelijking van de kosten op bedrijfsniveau

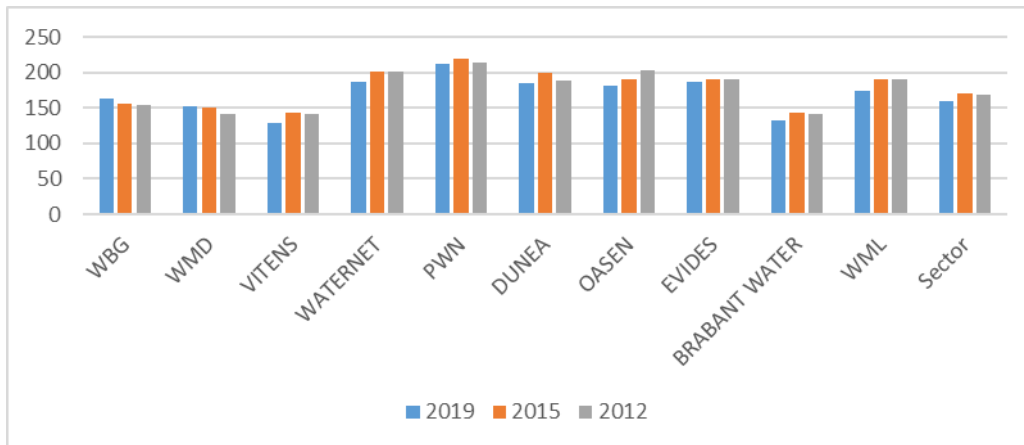
Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Totale kosten per aansluiting	€ 192	€ 192	€ 189	€ 175	€ 200	Zie toelichting individuele posten
b. Totale kosten per afgeleverde m ³	€ 1,45	€ 1,45	n.v.t.	€ 1,35	€ 1,58	Zie toelichting individuele posten
c. Belastingen	€ 1	€ 2	€ 1	€ 1	€ 2	Continueren (stijging door afronding)
d. Afschrijvingen	€ 50	€ 50	€ 52	€ 49	€ 61	Stijging door verkorten afschrijvingstermijnen
e. Operationele kosten	€ 98	€ 103	€ 105	€ 99	€ 114	Stijging door niet meer activeren indirecte uren
f. Vermogenskosten	€ 42	€ 38	€ 30	€ 26	€ 23	Daling door lagere rentekosten

4.3. Gerealiseerde efficiëntieverbetering

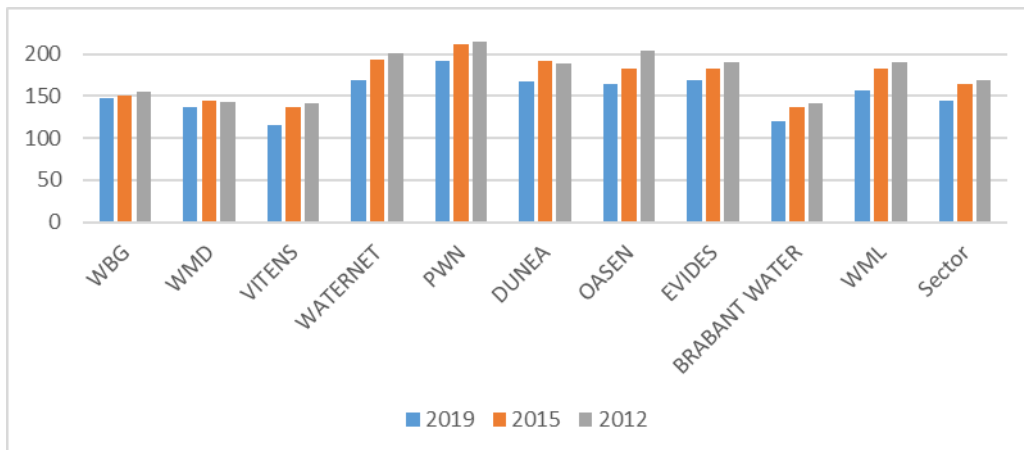
De efficiëntieverbetering wordt weergegeven als

- de ontwikkeling van de nominale drinkwaterkosten per administratieve aansluiting
- de ontwikkeling van de reële totale drinkwaterkosten per administratieve aansluiting, gecorrigeerd voor inflatie, exclusief kostprijsverhogende belastingen, op basis van het prijsniveau 2012.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.6 Ontwikkeling nominale drinkwaterkosten in euro per administratieve aansluiting exclusief kostprijsverhogende belastingen*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.7 Ontwikkeling reële kosten in euro per administratieve aansluiting exclusief kostprijsverhogende belastingen*

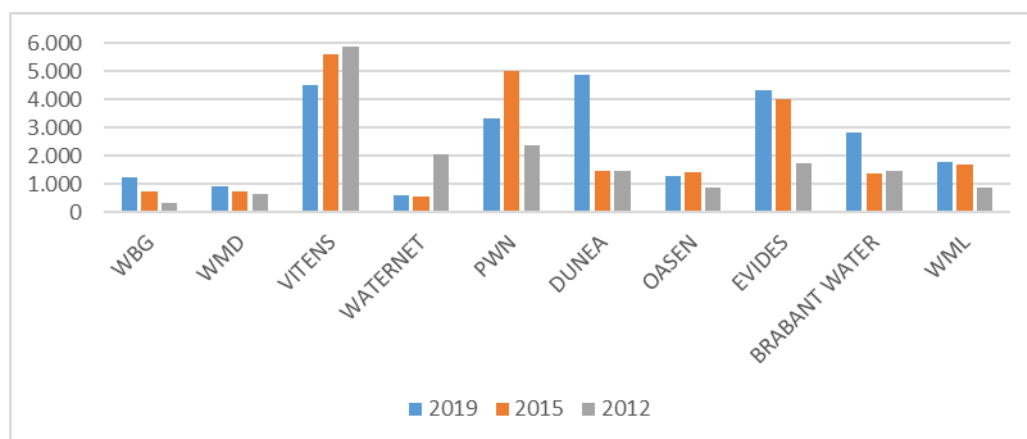
Toelichting prestatie Gerealiseerde efficiëntieverbetering

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Nominale drinkwaterkosten (€) per administratieve aansluiting excl. kostprijsverhogen de belastingen	€ 191	€ 190	n.v.t.	€ 173	€ 199	Zie eerdere toelichtingen
b. Reële kosten (€) per administratieve aansluiting excl. kostprijsverhogen de belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 157	€ 172	Zie eerdere toelichtingen

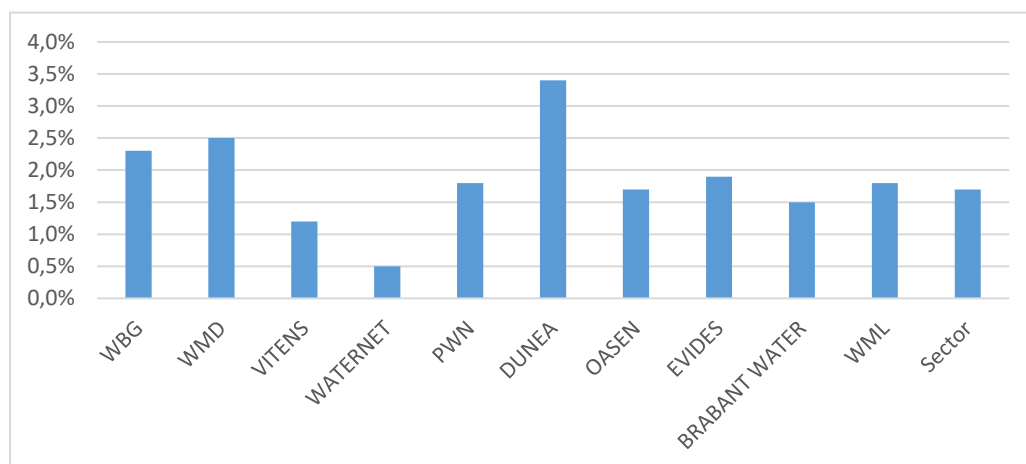
4.4. Uitgaven onderzoek en ontwikkeling

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling worden weergegeven als totaal en als percentage van de opbrengst wettelijke drinkwatertaken. Dit is inclusief het Bedrijfstakonderzoek (BTO)

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.8 Uitgaven onderzoek en ontwikkeling (€1.000)*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.9 Uitgaven onderzoek en ontwikkeling 2019 als percentage van de opbrengst wettelijke drinkwatertaken 2019*

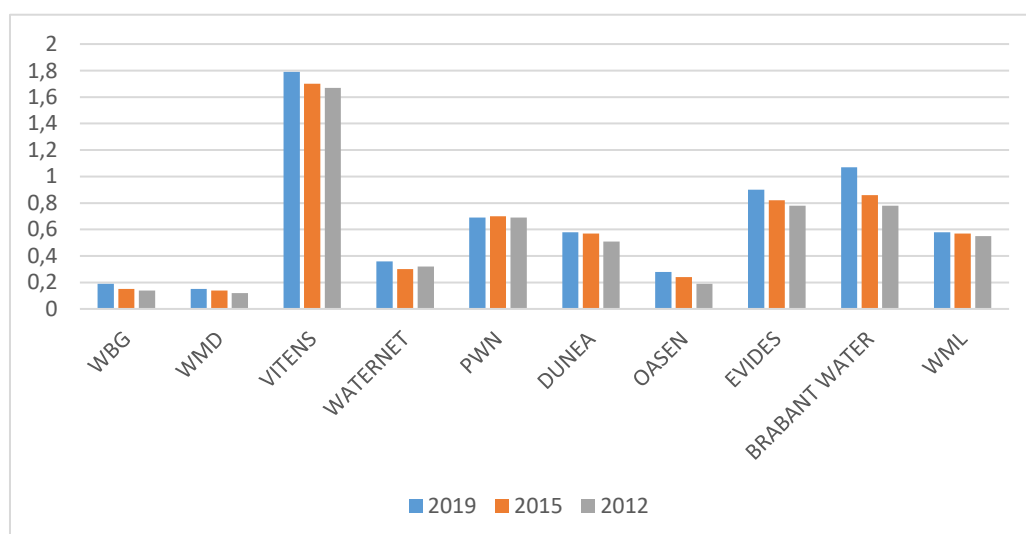
Toelichting prestatie Uitgaven onderzoek en ontwikkeling

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Uitgaven aan O&O totaal (€1.000)	€ 864	€ 1.686	€ 1.750	€ 1.794	€ 1.787	Handhaven
b. Uitgaven aan O&O (€) als % opbrengst drinkwatertaken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,8%	1,6%	Daling door stijging opbrengsten drinkwatertaken

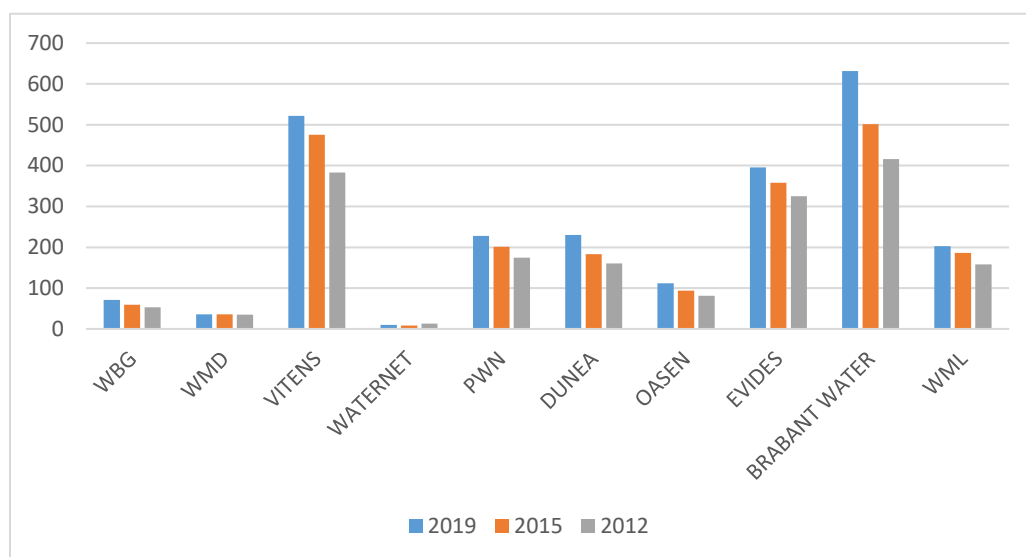
4.5. Vermogensopbouw

De vermogensopbouw wordt weergegeven: balanstotaal, aandeel eigen vermogen en solvabiliteit

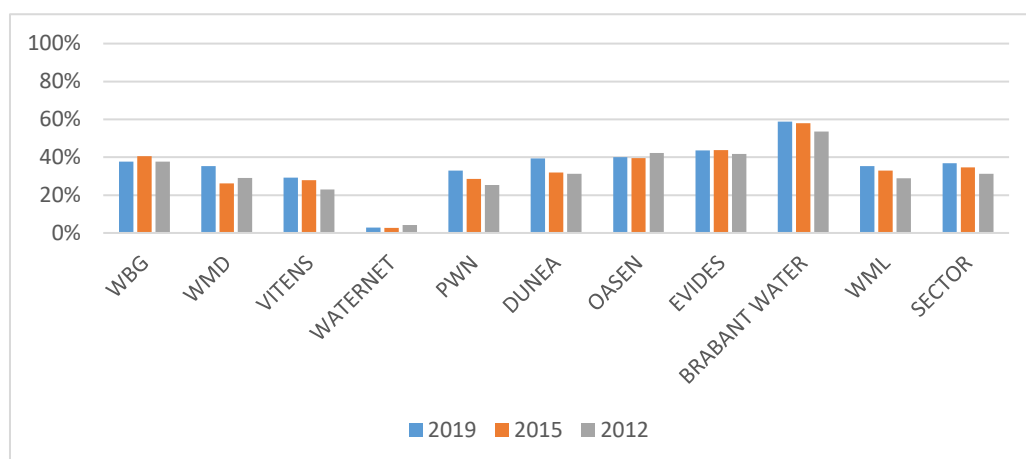
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.10 Totaal activa wettelijke drinkwater taken, ultimo jaar (miljard euro)*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.11 Eigen vermogen drinkwater, ultimo jaar (miljoen euro)*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.12 Ontwikkeling solvabiliteit*

Toelichting prestatie Vermogensopbouw

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Balanstotaal (€mld)	€ 0,547	€ 0,566	€ 0,592	€ 0,575	€ 0,552	Daling door eenmalige correctie activa in balans
b. Eigen vermogen (€mln)	€ 157,9	€ 186,0	€ 204,0	€ 202,7	€ 186,7	Daling door eenmalige correctie activa in balans
c. Solvabiliteit (%)	28,9%	32,9%	33,6%	35,3%	33,8%	Daling door eenmalige correctie activa in balans

4.6. Uitkeringen aan aandeelhouders

De uitkeringen aan aandeelhouders worden weergegeven als totaal dividend, als percentage van de winst en als percentage van de opbrengst wettelijke drinkwatertaken en de relatie tot winst en opbrengst.

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.13 Dividend totaal en als percentage van winst en opbrengst 2019*

Drinkwaterbedrijf	Dividend €1.000	aandeel van de winst 2019 (%)	aandeel van de opbrengst 2019 (%)
WBG	0	0,0	0,0
WMD	0	0,0	0,0
Vitens	0	0,0	0,0
Waternet	0	0,0	0,0
PWN	703	8,7	0,4
Dunea	0	0,0	0,0
Oasen	0	0,0	0,0
Evides	21.540	80,7	9,3
Brabant Water	0	0,0	0,0
WML	0	0,0	0,0
Sector	22.243	26,2	1,5

Toelichting prestatie Uitkeringen aan aandeelhouders

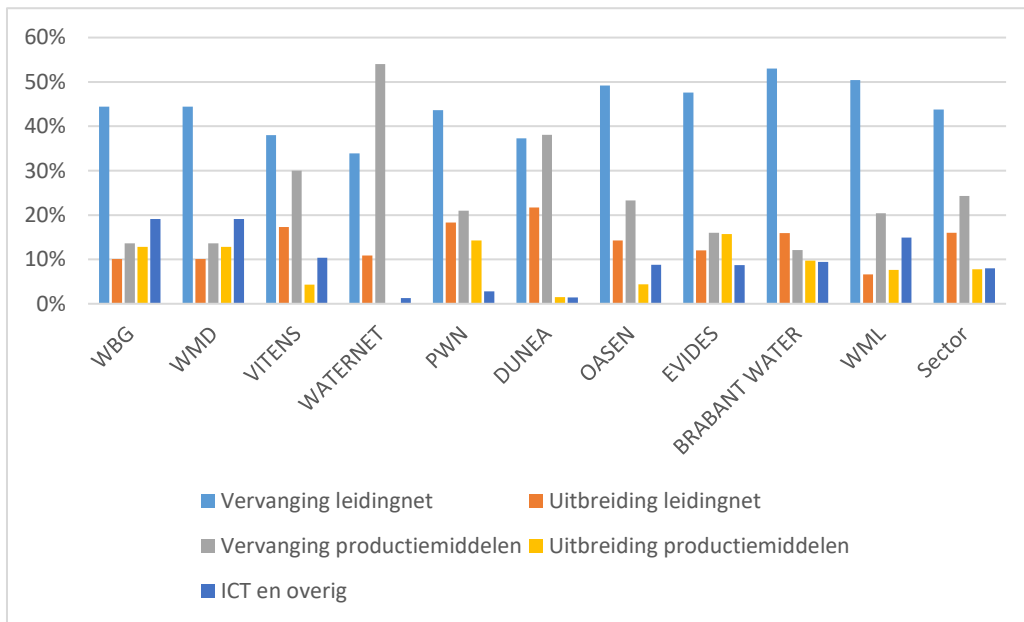
Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Uitgekeerd dividend (€1.000)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Niet van toepassing
b. Uitgekeerd dividend als aandeel van de winst (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Niet van toepassing
c. Uitgekeerd dividend als aandeel van de opbrengst (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Niet van toepassing

4.7. Investeringsopgave drinkwaterinfrastructuur

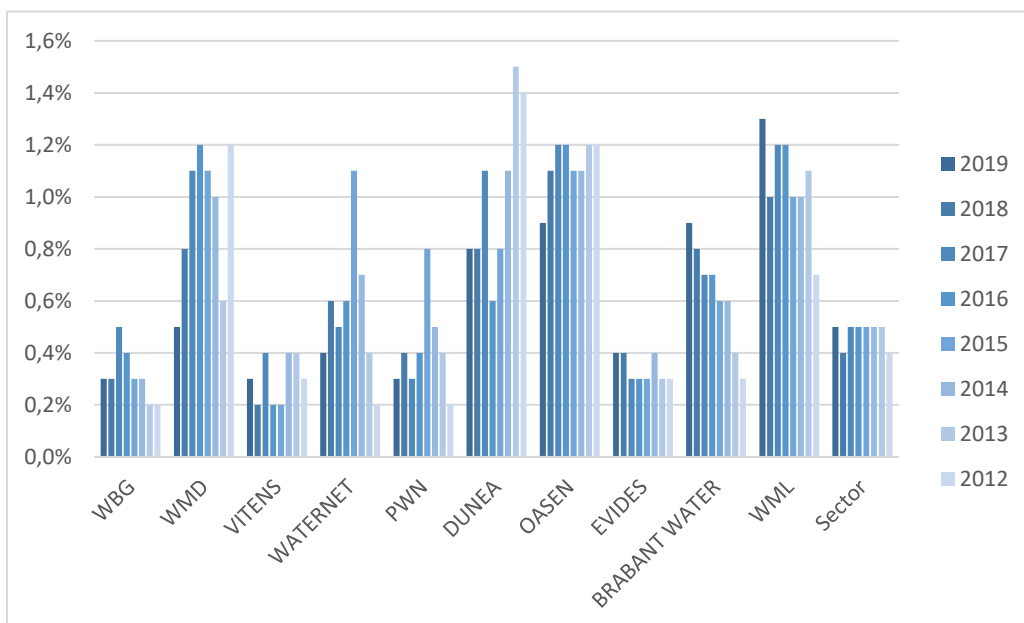
De volgende aspecten worden in beeld gebracht:

- investeringen 2019 in de drinkwaterinfrastructuur, uitgesplitst naar soort
- sanering leidingnet in percentage en km 2012-2019
- prognose saneringspercentages leidingnet 2020–2030

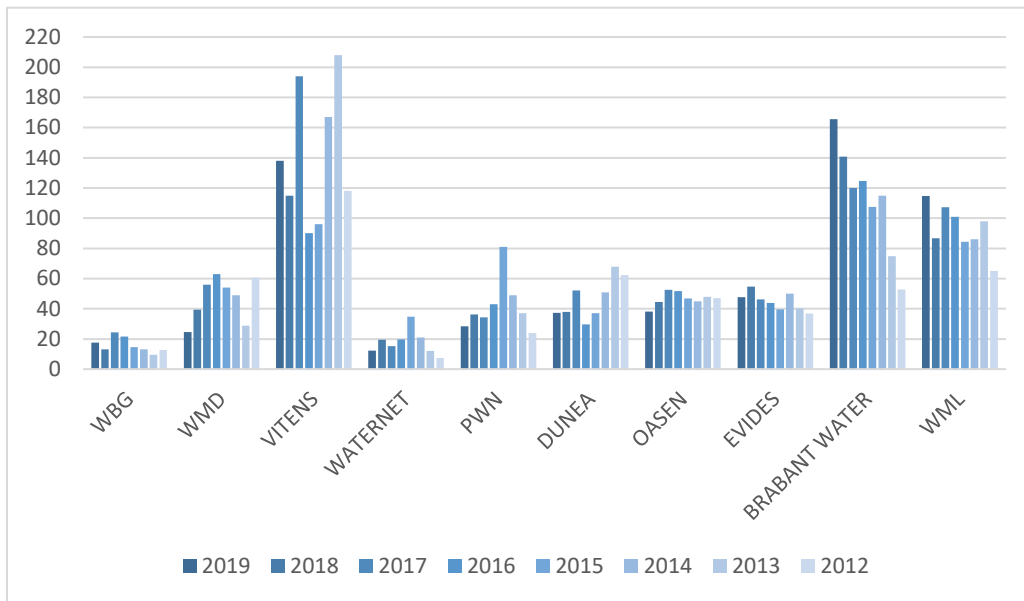
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.14 Investerings in drinkwaterinfrastructuur naar soort 2019*

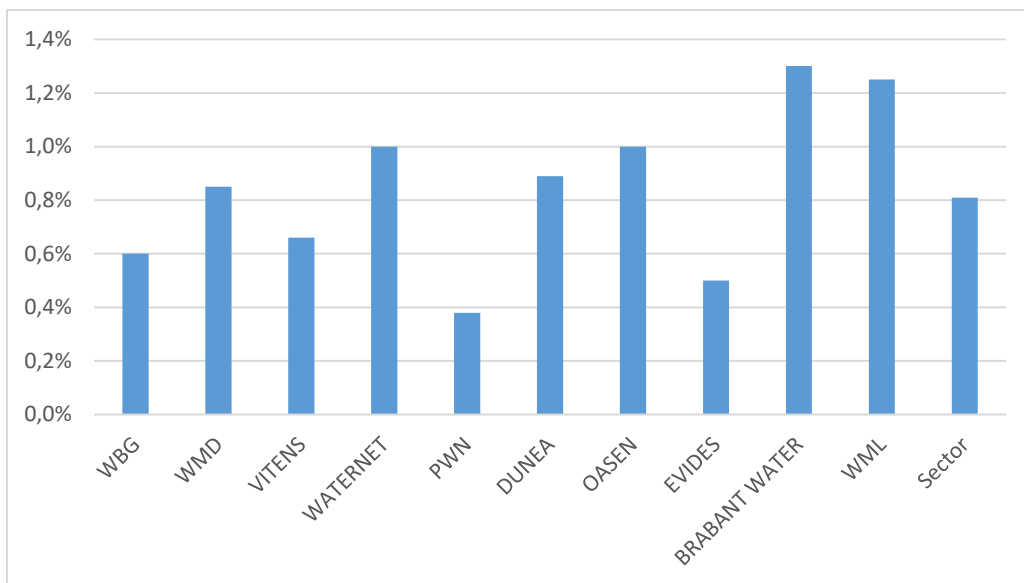
Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.15 tijdreeks percentage gesaneerd leidingnet*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.16 tijdreeks gesaneerd leidingnet (Km)*

Prestatievergelijking 2019 *Figuur 5.17 Prognose tienjaargemiddelde saneringspercentage*

Toelichting prestatie Vervangingsopgave van de drinkwaterinfrastructuur

Indicator	Score 2012	Score 2015	Streefscore 2018	Realisatie 2019	Streefscore 2022	Toelichting
a. Investerings vervanging productiemiddelen (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	20,4%	14,1%	Op basis van MP 2021
b. Investerings uitbreiding productiemiddelen (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	7,6%	6,3%	Op basis van MP 2021
c. Investerings uitbreiding leidingnet (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	6,6%	24,1%	Op basis van MP 2021 (toename door aanleg TL projecten)
d. Investerings vervanging leidingnet (%)	n.v.t.	63,0%	50,0%	50,4%	42,5%	Op basis van MP 2021
e. Investerings ICT en overig (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	14,9%	13,0%	Op basis van MP 2021
f. Gesaneerd leidingnet (%)	0,7%	1,1%	n.v.t.	1,3%	1,1%	Op basis van MP 2021
g. Gesaneerd leidingnet (Km)	65	101	n.v.t.	114,8	95	Op basis van MP 2021
h. Prognose 10-jaar gemiddelde sanering (%)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,25%	1,25%	Op basis van MP 2021